วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เจ้าของ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว คณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬาภรณ์ ตั้งภักดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ดง สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราทิพย์ แก่นการ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปียซื่อ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิปัสสา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี
รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณชนก จันทชุม คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณี เดียวอิศเรศ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ ทุ่งปันคำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ ก้าวหน้าไกล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ ดร. รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณีย์ อินธรหนองไผ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร. จันทร์ทิรา เจียรณัย สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย วัฒนสิทธิ์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อาจารย์ ดร. ทิพรัตน์ อุดเมืองเพีย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ ดร. นุสรา ประเสริฐศรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
นางรานี แสงจันทร์นวล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อาจารย์ปราณี แสดคง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
อาจารย์เบญจพร ฐิติญาณวิโรจน์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
นางสาวภานุมาศ หาญสุริย์ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ
นางชุติกาญจน์ คำสวัสดิ์ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned
Email: jnatned@gmail.com โทร. 080-8952065

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใด ๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใด ๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อ.ดร. สาวิตรี หลักทอง
2. ผศ.ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา
3. ดร. นฤมล อเนกวิทย์
4. รศ.ดร. ปิยะธิดา นาคะเกษียร
5. ดร. เกษร แถวโนนงิ้ว
6. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ
7. ผศ.ดร. นรลักขณ์ เอื้อกิจ
8. ดร. ดาราวรรณ รองเมือง
9. รศ.ดร. นุจรี ไชยมงคล
10. รศ.ดร. พูลสุข ศิริพูล
11. รศ.ดร. ยุพา จิ๋วพัฒนกุล
12. รศ.ดร. จุฬาภรณ์ โสตะ
13. ดร. ปัฐยาวัชร ปรากฏผล
14. รศ.ดร. วลัยพร นันท์ศุภวัฒน์
15. ผศ.ดร. ศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์
16. ผศ.ดร. ดวงพร ปิยะคง
17. ผศ.ดร. อภิญญา วงศ์พิริยโยธา
18. ผศ.ดร. อารีรัตน์ ขำอยู่
19. รศ.ดร. จอนผะจง เพ็งจาด
20. ผศ.ดร. บุษบา สมใจวงษ์
21. ผศ.ดร. หทัยชนก บัวเจริญ
22. ผศ.ดร. อาภา หวังสุขไพศาล
23. ผศ.ดร. บุญพิชชา จิตต์ภักดี
24. ผศ.ดร. พีรพงษ์ บุญสวัสดิ์กุลชัย
25. ผศ.ดร. อภิรดี นันท์ศุภวัฒน์
26. รศ.ดร. วิลาวัณย์ พิเชียรเสถียร
27. ดร. อัจฉรา อ่วมเครือ
28. รศ.ดร. บัวหลวง สำแดงฤทธิ์
29. ผศ.ดร. วิลาวัณย์ ชมนิรัตน์

สารบัญ

บทบรรณาธิการ 5

บทความวิชาการ

- ผู้ป่วยจิตเวชตื่นกลัวต่อการถูกผูกยึดเมื่อเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล : บทบาทและการจัดการทางการพยาบาล — *กฤตยา แสวงเจริญ ศรินรัตน์ จันทพิมพ์ เอื้อมพร ทองกระจาย* 6
- แรงจูงใจในการทำงานเพื่อการควบคุมยาสูบ: ชมรมนักศึกษาพยาบาลสร้างสังคมไทยปลอดบุหรี่ — *ฤดี ปุงบางกะดี่ ธีระชล สาตสิน* 14

รายงานวิจัย

- การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นชุมชนเขตชานเมืองจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคอีสานของประเทศไทย — *ขนิษฐา พรมกระโทก วิลาวัณย์ ชมนิรัตน์* 22
- ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของบิดามารดาในการดูแลเด็กป่วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจส่วนล่างในโรงพยาบาล — *วาร์ธินีย์ แสนยศ วรกัญญา ยาทองไชย* 32
- แนวทางการสร้างเสริมสุขภาพผู้ป่วยโรคเบาหวานโดยชุมชน ตำบลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น — *ลมัย ชุมแวงวาปี ลัฆวี ปิยะบัณฑิตกุล* 41
- สมรรถนะพยาบาลห้องผ่าตัดและปฏิบัติบริการพยาบาลที่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาล โรงพยาบาลร้อยเอ็ด — *สุภิดา สุวรรณพันธ์ มะลิวรรณ อังคณิตย์ อาริยา สอนบุญ* 51
- การรับรู้สมรรถนะในการดูแลแบบประคับประคองของพยาบาลวิชาชีพระดับพยาบาลใหม่ที่ทำงานในโรงพยาบาลตติยภูมิ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข — *พิชชานันท์ ชนะผล ธิราภรณ์ จันทร์ดา ขนิตฐา หาญประสิทธิ์คำ* 61
- ประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันโรคไตเรื้อรังในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง — *จิตร มงคลมะไฟ วิลาวัณย์ อาธิเวช วราทิพย์ แก่นการ* 70
- การจัดการรายกรณีเพื่อดูแลผู้ติดสุราต่อเนื่องจากโรงพยาบาลสู่ชุมชน — *ทศพร ทองย้อย วิลาวัณย์ ชมนิรัตน์ กิตติภูมิ ภิญโย* 80
- การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการส่งเสริมความปลอดภัยของผู้ป่วยมะเร็งจากภาวะแทรกซ้อนในคลินิกมะเร็ง กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลร้อยเอ็ด — *สายพิน บุญศรี มะลิวรรณ อังคณิตย์ อาริยา สอนบุญ* 90
- การรับรู้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาตนเองของพยาบาลพี่เลี้ยงที่ปฏิบัติงานในเครือโรงพยาบาลกรุงเทพ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ — *มาริสา ไกรฤกษ์ สุชารัตน์ วัชระศิริบรรลือ จิตภินันท์ ศรีจักรโคตร รัชตวรรณ ศรีตระกูล สมปรารถนา ดาผา วรรณชนก จันทชุม พีรพงษ์ บุญสวัสดิ์กุลชัย เหรียญทอง วงษ์สุดตา ธัญญานันท์ ลาภาพุ่ม ทิพวรรณ์ เหลากัน ดวงสมร ชัยพรม* 100
- สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพไทยแลนด์ 4.0 โรงพยาบาลชุมชนระดับ F1-F3 — *บุปผา พาโคกทม ขนิษฐา วรธงชัย* 110
- ระบบการคุ้มครองด้านสุขภาพและสังคมสำหรับผู้ที่มีภาวะสมองเสื่อมที่มีปัญหาและความต้องการการดูแลระยะยาวในชุมชนชนบท — *อรวรรณ์ คูหา นัดดา คำนิยม นิติกุล ทองน่วม ปนิตา มุ่งกลาง พิมพ์นารา ดวงดี* 119

สารบัญ

- ผลของโปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของมารดาต่อการรับรู้ความสามารถตนเอง พฤติกรรมการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีภาวะตัวเหลืองที่ได้รับการรักษาด้วยการส่องไฟและระดับบิลิรูบินในเลือดของทารก — *จุฑารัตน์ กาฬสินธุ์ พูลสุข ศิริพูล เสาวมาศ คุณล้าน เถื่อนนาดี* — 129
- การปรับตัวของครอบครัวที่มีวัยรุ่นติดยาเสพติด — *อัจฉรา สิทธิกระโทก เสาวคนธ์ วีระศิริ* — 139
- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก บ้านเชียงพิณ ตำบลเชียงพิณ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี — *กาญจนา ปัญญาธร รจนา ววิทย์ศรางกูร ณัฏฐกุล บึงมุม เอกสิทธิ์ โสดาดี* — 147
- การพัฒนาแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมในผู้ป่วยโรคข้อเข่าเสื่อม ห้องผ่าตัด โรงพยาบาลเลย — *รัตน์ติยา สันติสถาพร วาสนา ธรรมธีระศิษฏ์ ปรางฉาย พากระจ่าง อภิชาติ สุนทร* — 157
- การจัดการความรู้เรื่องความสำเร็จโครงการสร้างระบบเครือข่ายการขนส่งน้ำนมจากอกแม่สู่ลูก เขตสุขภาพที่ 7 — *อรทัย บุญเต็ม ทิวาวรรณ เทพา จุฬาภรณ์ ตั้งภักดี* — 167
- ความวิตกกังวลของผู้ป่วยก่อนได้รับการผ่าตัดช่องท้องและบทบาทของพยาบาลในการเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนเข้ารับการผ่าตัด ในโรงพยาบาลแขวงบอริคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว — *สายทอง ชัยวงศ์ กล้าเผชิญ โชคบำรุง ศรินรัตน์ จันทพิมพ์* — 176
- การพัฒนาการดูแลผู้ป่วยเบาหวานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแห่งหนึ่ง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี — *หทัยรัตน์ กันหาชิน เพชรไสว ลิ้มตระกูล* — 186
- อื่น ๆ
  - คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
  - ใบแจ้งความลงโฆษณา
  - อัตราค่าโฆษณา
  - ใบสมัครสมาชิกวารสาร
  - โฆษณา

บทบรรณาธิการ

เรียนสมาชิกวารสาร พี่น้องพยาบาล และผู้อ่านทุกท่าน พบกันครั้งที่ 6 ปีที่ 38 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2563 ของ “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน นำเผยแพร่แก่สมาชิกพยาบาลต่อเนื่องมาเป็นเวลา 37 ปีนี้ จากปี พ.ศ. 2526 จนถึงปัจจุบัน

วารสารฉบับนี้มีผลงานดีเยี่ยมมาฝากพี่น้องพยาบาลให้ร่วมภูมิใจในความเก่งของพยาบาลจากทั่วประเทศไทยที่ได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาลเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล บทความวิชาการที่นำมาเผยแพร่ในฉบับนี้จำนวน 2 เรื่องและรายงานวิจัย 18 เรื่อง ประกอบด้วยสาระสำคัญด้านการพัฒนาระบบบริการพยาบาล ผู้สูงอายุ วัยรุ่น ผู้ป่วยเบาหวาน ภาวะสมองเสื่อม โรคหัวใจ โรคไตเรื้อรัง ความดันโลหิต ผู้ป่วยโรคมะเร็ง การดื่มแอลกอฮอล์ ระบบทางเดินหายใจ ยาเสพติด การสร้างเสริมสุขภาพ คุณภาพและมาตรฐานการพยาบาล ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาพยาบาล จึงถือเป็นยุคแห่งการพัฒนาที่ท้าทายการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของพยาบาลไทยอย่างกล้าหาญและมุ่งมั่น ซึ่งทั้ง 20 เรื่องล้วนมีความน่าสนใจสามารถนำไปใช้ต่อยอดการพัฒนาบริการพยาบาลต่อไปได้

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสุขภาพประชาชน เป็นแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคมจึงขอเรียนเชิญพี่น้องพยาบาลทุกท่านร่วมเป็นเจ้าของวารสารโดยการสมัครเป็นสมาชิก ร่วมส่งบทความมาเผยแพร่ ติดตามอ่านวารสาร ช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น และนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพต่อไป

ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง ขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์ และขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ